

Svar på interpellation om hot mot förtroendevalda

Hur ser Uppsala kommun på arbetsmiljön för sina förtroendevalda, och vilka konkreta åtgärder vidtas för att säkerställa deras säkerhet?

Uppsala kommun har nolltolerans mot hot och våld som riktar sig mot medarbetare och förtroendevalda. Som arbetsgivare ansvarar kommunen för sina medarbetares säkerhet och arbetsmiljö. Kommunens arbetsmiljöansvar för förtroendevalda är däremot inte lika tydligt eftersom förtroendevalda formellt inte är anställda av kommunen. Att förtroendevalda känner sig trygga och säkra är dock centralt för att demokratin ska fungera. Därför har kommunen under 2018 antagit en riktlinje (uppdaterad 2024) som tydliggör kommunens ansvar för förtroendevaldas trygghet och säkerhet. I Uppsala kommun finns dokument kring hot- och våld som alla som arbetar i kommunen ska känna till och så även förtroendevalda. Dokumenten anger hur Uppsala kommun ska förebygga, bemöta och hantera hot och våld utifrån en gemensam grundsyn. Syftet är att skapa förutsättningar för en beredskap att hantera hot- och våldssituationer, ett gemensamt arbetssätt gällande hot och våld samt att bidra till en god säkerhetskultur inom Uppsala kommun. Dokumentet innehåller kommunövergripande rutin, rutiner för hantering av hot och våld, den akuta hot- eller våldssituationen och information om personsäkerhet. Kommunens säkerhetsenhet har en snabb dialog med de förtroendevalda vid uppkomna situationer och finns även tillgängliga för frågor och rådgivning övrig tid. Kommunen ser kontinuerligt över hur vi kan förbättra säkerheten för de förtroendevalda och planerar för att inom kort erbjuda enskilda säkerhetssamtal med alla kommunalråd.

Varje år innan och efter ett val genomförs även en politikers trygghetsundersökning lokalt i Uppsala. I den ställs frågor om utsatthet och behov av stöd och utbildning. Utifrån de svar som kommer in planeras insatser efter de behov som uppkommer och det kan vara till exempel utbildningar. Till sommaren 2025 förväntas en ny lagstiftning träda i kraft som innebär att kommuner åläggs att stärka skyddet för de förtroendevalda som är hel- och deltidsarvoderade. Den utpekade gruppen ska till exempel erbjudas viss utbildning och inträffade incidenter ska också dokumenteras och det ska finnas tillgång till en checklista med åtgärder om något inträffar. Den nya lagstiftningen och det ökade kravet på kommunen är delvis redan omhändertaget inom befintligt arbete medan andra delar kommer att tas omhand i samband med att kommunen ska ta fram en vägledning under 2025. Vägledningen ska innehålla mer detaljerade anvisningar för kommunens stöd åt kommunalråd och andra förtroendevalda där behov föreligger.

Slutligen vill jag säga att det är viktigt att vi förtroendevalda alltid anmäler hot, hat och våld. Det handlar om att skydda demokratin. Om fler förtroendevalda polisanmäler hot, hat och våld ökar dels möjligheten att brotten utreds, dels att utredningar leder till

åtal och fler fällande domar. Att fler anmäler brott minskar också mörkertalet vilket gör det lättare för polisen och säkerhetsansvariga att se mönster och utveckla ett systematiskt arbete för att så långt som möjligt förebygga att hot, hat och våld överhuvudtaget sker.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande